

det er utydeligt. Det er mig ikke fuldkommen klart, hvor langt det bærer, og hvilken dets rette Mening egentlig er. Et seer jeg meget klart fremgaae, og da jeg har en stærk Forudsølelse af, at dette Forslag vil blive vedtaget denne Gang som foregaaende Gange, skal jeg netop lade det være mig magtpaaliggende at slaae det fast, nemlig det, at der ikke ind under denne Bestemmelse falder Spørgsmaal om, hvorvidt der overhovedet tilkommer Embedsmænd Lønning for en vis given Tid, men alene Spørgsmaal om Dypgjørelse af de Lønninger, som tilkomme dem. Det Første er jo Spørgsmaal, som sjældent forekomme; imidlertid har man i den Tid, jeg har været i Retten, haft ialfald eet saadant Tilfælde, hvor Finantsministeriet nægtebe en Mand Gage for nogle Maaned, idet det paastod, at han var afflediget, hvilket den Paagjældende bestred. Den Slags Spørgsmaal maae altid ligge udenfor, men hvad der iøvrigt henhører under de Ord: „Dypgjørelsen af de Lønninger, som tilkomme de Embeds- og Bestillingsmænd“, er mig ikke fuldkommen klart. Det er ikke blevet mig klart iaar, og det blev heller ikke gjort klart ifjor, da der dog fra forskjellige Sider blev reist Spørgsmaal om, hvad Meningen egentlig var. Det er jo vistnok saa, at den reent regnskabsmæssige Dypgjørelse af Lønningen, Afrundingen osv. falder ind derunder, men om det Samme er Tilfældet med Spørgsmaalet, om Bedkommende skal henføres under den ene eller anden Paragraph eller ikke, er Noget, som jeg troer kan være Gjenstand for forskjellig Fortolkning. Af disse Grunde, hvortil jeg skal indskrænke mig, da Spørgsmaalet jo ofte tidligere har været forhandlet, kan jeg ikke stemme for dette Forslag og skal tilraade Andre ogsaa at stemme derimod.

J. M. Hansen: I denne Sag er jeg ikke vant til at give tabt, og jeg skal heller ikke gjøre det idag. De Indvendinger, der komme fra hin Side imod den omhandlede Bestemmelse, ere i Almindelighed byggede paa den Betragtning, at Domstolene ere useilbare, medens Rigsdagen og Administrationen lide under de største menneskelige Svagheder og

Ufuldkommenheder, men dette maae vi Alle modsigge. Domstolene ere ligesaa lidt useilbare som nogen anden menneskelig Institution, og det tilkiendegiver sig Klar for Klar, hvor useilbar de ere, thi vi kunne see, at de i en Sag, der undergives Behandling i tre forskjellige Instanser, kunne komme til de meest forbausende modsatte Meninger. Een Domstol kan frikende en Mand, som en anden Domstol har dømt fra Livet; een Domstol kan give den ene Part, en anden den anden Part Ret, og dette er det meest iøinesfaldende Beviis paa, hvorledes Domstolene i en meget høj Grad ere undergivne de almindelige menneskelige Svagheder. Om en Mand skal have Ret ved Domstolene, berøer mange Gange paa, om han kan lade Overrettens Dom gaae til Høiesteret; thi have vi ikke seet, at denne i mange Tilfælde er kommen til det modsatte Resultat af det, hvortil Overretten er kommen, og altsaa vilde den Mand, der havde tabt sin Sag ved Overretten, men f. Ex. ikke havde haft Raad til at appellere den, have lidt umaadelig Uret ved ikke at gaae til Høiesteret, thi han maatte da have boiet sig for den uretfærdige Dom ved Overretten. Her kunne vi altsaa see, hvor lidt Domstolenes Useilbarhed lader sig opretholde. Jeg havde virkelig ventet, at en heel Døel af de tidligere Indvendinger efter den Affattelse, som Forslaget her har faaet, vilde være forstummede, thi de passe ikke længere; jeg har aldrig givet dem Medhold, men her passe de som et femte Hjul til en Vogn. Det forekommer mig, at man, naar man her vil nægte, at et saadant privatretligt Forhold ogsaa kan komme tilstede, har Uret. I ethvert privatretligt Forhold, hvorved en Mand accorderer med en anden om et vist Arbeide, som han skal udføre imod en vis Betaling for hver Time, han arbeider, eller Sligt, kan der opstaae Uenighed f. Ex. om, hvorvidt Timetallet er det rette eller ikke, men hvem vil forbyde f. Ex. en Byggherre at sætte i de Contracter, han slutter med sine Arbeidere, at de ikke maae gaae til Domstolene, fordi de mene, at Byggherren har Uret i sin Beregning? Vilde Arbeiderne ikke gaae ind paa en saadan Bestemmelse, kunne de jo lade være, men Byggherren er i sin gode Ret, naar han forlanger, at Alle, der ville indlade